

[Klåda, utslag och eksem](#)

Lichen ruber planus är en hudsjukdom. Namnet betyder ungefär rött, platt utslag. Utslagen kommer oftast på händerna, handlederna, fotlederna eller underbenen, men kan även finnas i munnen och i underlivet. Oftast försvinner utslagen av sig själv. Sjukdomen är ofarlig och smittar inte.

När utslagen finns i munnen kallas de oral lichen planus, eller OLP. När utslagen finns i underlivet kallas de genital lichen.

Det är inte känt vad som orsakar sjukdomen. Sjukdomen kommer oftast hos personer mellan 30 och 60 år.

Lichen ruber planus på huden.

Utslagen utvecklas under en eller några veckor. De kommer oftast på händerna, handlederna, fotlederna eller underbenen, men kan även finnas spridda över kroppen. Ibland kan de uppstå i ärr eller på hud som skadats.

Utslagen är små, upphöjda och platta knottor som kan flyta ihop till större fläckar. På underbenen kan de vara tjocka och fjällande. Utslagen kliar, oftast intensivt.

Utslagen kan vara rosalila, rödlila eller brunlila på en ljus hud. På en mörk hud är de mer gråbruna.

Utslag på slemhinnorna i munnen och underlivet ser ut som vita streck, nätmönster eller upphöjningar. Ibland blir det såriga röda hudförändringar. Slemhinnorna blir känsliga och det kan göra ont.

Utslagen brukar försvinna av sig själv inom ett till två år, men ibland kan de finnas kvar längre.

Det är bra att försöka undvika sådant som gör att huden lättare reagerar med klåda. Det kan till exempel vara stress, kraftig värme eller stark sol.

Det är också viktigt att inte klia eftersom utslagen kan förvärras om huden skadas.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du har sjukdomen på huden eller i underlivet. Vänta tills det blir vardag, om det är helg. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Om du har utslag i underlivet kan läkaren på vårdcentralen ge dig en [remiss](#) till en gynekolog eller hudläkare.

Om du har utslag i munnen kan du kontakta en tandläkare för att få hjälp.

Ring telefonnummer 1177 om du behöver [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Läkaren undersöker utslagen genom att titta på dem. Ofta använder hen också ett dermatoskop. Det är ett instrument som består av ett förstoringsglas och en lampa. Ibland tar läkaren ett [hudprov](#), och då får du [lokalbedövning](#).

Detsamma gäller om det är en tandläkare som gör undersökningen.

% %

Sjukdomen behandlas i första hand med kortison, som lindrar klåda, minskar utslagen och påskyndar läkningen.

Så här kan utslagen behandlas:

- Utslag på huden och i underlivet behandlas med stark kortisonkräm. I underlivet behövs ofta flera månaders behandling.
- Utslag i munnen behandlas med kortison i form av munhålegel.
- Utbredda eller mycket besvärande utslag kan behandlas med kortisontabletter. Behandlingstiden beror ofta på behovet av att lindra klådan. Du kan få behandling med immunhämmande läkemedel om dina besvär inte lindras med kortison eller om de är långvariga. Dessa läkemedel brukar förskrivas av en läkare som är specialist på hudsjukdomar.

Med behandling brukar utslagen försvinna inom någon månad.

n ` ← %

Efter att utslagen har försvunnit kan ljus hud vara brunfärgad i några månader och mörk hud kan bli gråaktig. Ibland kan sjukdomen komma tillbaka.

Eftersom utslagen kliar mycket kan det vara svårt att låta bli att klia. Om du kliar på utslagen så att huden blir sårig kan det finnas risk för en infektion. Då blir huden varm, röd, svullen och gör ont.

Utslag i munnen och i underlivet går inte alltid över och du behöver få hjälp av en specialist.

6 ⇒ ` ← % ⇒

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

⊗ ` ← % %) << " ←

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

§ 8 6 9

7 Huden

7 Läkemedel för huden

7 Läkemedel som tas upp genom huden

Senast uppdaterad:
2023-11-13
Redaktör:
Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen
Granskare:
Tore Särnhult, läkare, specialist på hudsjukdomar och könssjukdomar, Hallandskustens Hudmottagning, Kungsbacka

Har du ett läkarbesök inbokat? Här finns tips på hur du kan förbereda dig.

I patientlagen beskrivs bland annat vilken information du ska få om din vård.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

(

I

3

I

n` %← ←

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).